

Пономарьова М.С.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри маркетингу,
підприємництва і організації виробництва

Бондаренко А. Є.

магістр факультету менеджменту і економіки

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва,
Харків

Управління командою як критерій підвищення конкурентостійкості підприємства

В час швидкої трансформації національної економічної й господарської систем особливу увагу має збереження конкурентного потенціалу країни його економічної безпеки [1]. Необхідність управління та формування команди може виникати в різних ситуаціях розвитку організації. Швидкі зміни як в політиці, так і в бізнесі ставлять ряд завдань, пов'язаних з командоутворенням.

На сьогоднішній день перед людством поставлена дуже велика кількість складних завдань. Виконання їх потребує об'єднання людських ресурсів, згуртованість та звичайно ж взаємопідтримка у колективі. Адже успіх організації залежить не лише від професіоналізму та особистих якостей окремо взятих співробітників, але й від сумісної діяльності всього колективу. Взяти навіть будь-яку спортивну команду, саме «командний дух» допомагає досягати успіхів в змаганнях. Те саме стосується і команди менеджерів, згуртованість якої може вивести діяльність підприємства на високий рівень, допомогти підприємству вижити в умовах конкурентного середовища.

Проблема формування і існування команд є актуальною для всіх видів діяльності як в комерційній, так і в некомерційній сфері.

Команда – це люди, які займаються загальною справою, сполучають свою особисту мету із загальною, і свідомо взаємодіють один з одним для її досягнення, причому роблять це із задоволенням [4].

Команди на підприємствах формуються за рахунок економічно активного населення країни. Економічно активне населення – це частина населення обох статей, яка протягом певного періоду забезпечує пропозицію своєї робочої сили для виробництва товарів і надання послуг [2].

З кожним роком кількість економічно активного населення в Україні зменшується. Так, якщо у 2010 році його кількість становила 20894,1 тис. осіб, то у 2016 році – 17955,1 тис. осіб, тобто на 14,1 % менше. Це пов'язано з міграцією економічно активного населення, з воєнними подіями на сході України [2].

Зайнятість населення – це суспільно корисна діяльність громадян працездатного віку, яка приносить їм дохід, що забезпечує розширене відтворення робочої сили.

Аналізуючи статистику зайнятого населення в Україні за 2010-2016 рр. можна зробити висновок, що відбувається тенденція до скорочення зайнятого

населення. Так, у 2010 році кількість становила 19180,2 тис. осіб, а у 2016 році – 16276,9 тис. осіб, тобто скоротилося на 2903,3 тис. осіб або на 15,1 %.

Найбільша кількість працівників припадає на сферу оптової і роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів і у 2016 році склала 3516,2 тис. осіб, що на 644,0 тис. осіб менше, ніж у 2012 році. На другому місці сфера сільського, лісового та рибного господарства з кількістю зайнятого населення у 2016 році 2870,6 тис. осіб, що на 437,9 тис. осіб менше, ніж у 2012 році. Також аналізуючи інші сфери діяльності, видно, що скорочення відбувається по всім видам економічної діяльності. Що пов'язано не тільки з міграцією економічно активного населення, але й зі скрутним становищем країни та скороченням робочих місць.

Розглянемо на прикладі динаміку зміни працевлаштування населення за видами економічної діяльності (сільське господарство та промисловість) в Харківській області. У 2015 році було працевлаштовано у сфері сільського господарства 11237 осіб, у промисловості – 12109 осіб.

У 2016 році планувалось збільшити кількість зайнятого населення в сфері промисловості, але фактично вийшло навпаки. Що пов'язано з воєнними діями на сході України, розірванням стосунків з Росією і, відповідно, скороченням робочих місць у сфері промисловості.

Команда є основним елементом стратегії успішних організацій. Основна увага організації може бути зосереджена на сервісі, якості, вартості, швидкості, ефективності, продуктивності, але команди залишаються центральними методами досягнення успіху більшості організацій у будь-якій сфері діяльності.

Коли команда стає більш вирівняною, існує чітке бачення цілі, її члени узгоджено співпрацюють, окремі зусилля об'єднуються в один потік ефективної роботи, що забезпечує організації велику продуктивність та конкурентоспроможність на ринку. Особливістю команд є спільне бачення мети, а також розуміння можливості доповнювати зусилля один одного на шляху до успіху.

Управління командою як критерій підвищення конкурентостійкості підприємства ставить за мету забезпечення найбільш ефективного використання потенціалу осіб. Саме від того, наскільки злагоджено буде працювати команда, багато в чому залежать кінцеві результати впровадження бізнес-ідеї у життя.

Література

1. Пономарьова М.С. Конкурентостійкість сільськогосподарських підприємств як запорука стратегічного економічного розвитку / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». - 2016. - № 1. С. 285 - 295. - 398 с
2. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / О. А. Грішнова. – 5-те вид., оновлене. – К.: Знання, 2011. – 390 с.
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Емельянов Е. Н. Психология бизнеса / Е. Н. Емельянов, С. Е. Поварницына. – М.: АРМАДА. – 2008. – 511 с.

5. Управління проектами: навч. посібник / за ред. О.В Ульянченко та П.Ф. Цигікала. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. С.183-205.